

Uitvoerings- en Monitoringprotocol

Algemene UMP bijlagen

UMP 3.5 - Monitoringsprotocol voor het recyclingpercentage van metalen verpakkingen

Monitoringsprotocol voor het recyclingpercentage van metalen verpakkingen

Nederland van Afval naar Grondstof

Postbus 8724
3009 AS Rotterdam
010 - 4206161
www.nedvang.nl
info@nedvang.nl

Auteurs Stichting Nedvang
Versie 1.0 | 180717

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Doel	5
1.3	Scope	5
1.4	Voor wie is dit protocol bestemd	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Definities	7
3	Kwaliteitseisen en plaats van monitoringsprotocol	9
3.1	Kwaliteitseisen	9
3.2	Plaats monitoringsprotocol in het proces	9
4	Rekenmodel	11
4.1	Berekening recyclingpercentage metalen verpakkingen	11
4.2	Aannames voor berekening recyclingpercentage metalen verpakkingen	11
4.3	Gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen	13
4.4	Gewicht gerecyclede metalen verpakkingen	15
5	Jaarlijkse bepaling recyclingpercentage metalen verpakkingen	19
5.1	Invullen van het rekenmodel	19
5.2	Eisen aan rapportage	19
	Bijlage A. Voorbeelden van metalen verpakkingen	21
	Bijlage B. Rekenmodel – niet ingevuld	25
	Bijlage C. Rekenmodel – formules zichtbaar	28
	Bijlage D. Standaardrapportage recyclingpercentage metalen verpakkingen	31

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Volgens het Besluit beheer verpakkingen¹ dient 85% van alle verpakkingen bestaande uit metalen verpakkingen te worden gerecycled. Het Afvalfonds Verpakkingen geeft collectief uitvoering aan de verplichtingen die het verpakkende bedrijfsleven heeft onder het Besluit verpakkingen. Hiertoe rapporteert het Afvalfonds daarover in de jaarlijkse monitoringsrapportage Verpakkingen. De Monitoringsrapportage Verpakkingen is onderdeel van de jaarlijkse verslaglegging van het Afvalfonds Verpakkingen aan het Ministerie van IenM.

1.2 Doel

Het doel van dit monitoringsprotocol is het vastleggen van de methodiek waarmee het jaarlijkse onderzoek naar het recyclingpercentage van metalen verpakkingen wordt uitgevoerd conform het Basisdocument monitoring verpakkingen². Het recyclingpercentage van metalen verpakkingen is het gewicht van metalen verpakkingen dat van het onderzochte jaar is gerecycled, gedeeld door het gewicht van metalen verpakkingen dat voor datzelfde jaar op de Nederlandse markt gebracht is.

1.3 Scope

Dit monitoringsprotocol legt de wijze vast waarop het recyclingpercentage van metalen verpakkingen wordt bepaald.

1.4 Voor wie is dit protocol bestemd

Dit protocol is primair bestemd voor partijen die in opdracht van Afvalfonds Verpakkingen (hierna Afvalfonds) en Nedvang een onderzoek verrichten naar het recyclingpercentage van Nederlandse metalen verpakkingen. De eisen die in dit protocol zijn opgenomen, moeten hierbij strikt worden opgevolgd. Daarnaast kan eenieder dit protocol gebruiken om na te gaan op welke wijze de gegevensverzameling en rapportage over de bepaling van het recyclingpercentage van metalen verpakkingen tot stand komt.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft de definities weer van termen die in dit monitoringsprotocol worden gehanteerd. Hoofdstuk 3 beschrijft de kwaliteitseisen voor dit monitoringsprotocol en haar plaats in het proces. Hoofdstuk 4 beschrijft het rekenmodel voor het recyclingpercentage voor metalen verpakkingen. Hoofdstuk 5 beschrijft de eisen aan de rapportage van het recyclingpercentage.

¹ Besluit beheer verpakkingen 2014

² Basisdocument monitoring verpakkingen (2013-2022) Versie 1.0, augustus 2013

2 Definities

Afvalfonds Verpakkingen	(conform definitie in UMP): de stichting Afvalfonds Verpakkingen (zie www.afvalfondsverpakkingen.nl).
Afvalstoffen	(conform definitie in UMP): elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.
Basisdocument monitoring verpakkingen	(conform definitie in UMP): Basisdocument Monitoring Verpakkingen 2013-2022, versie 1.0 van augustus 2013, inclusief eventuele wijzigingen daarvan. Het Basisdocument is het resultaat van de Werkgroep Monitoring verpakkingen en beschrijft op hoofdlijnen de monitoringsystematiek voor verpakkingen voor de periode 2013-2022.
Bedrijf	Een bedrijf kan worden omschreven als een organisatie waar arbeid en kapitaal centraal staan. Bedrijven kunnen zowel commercieel als niet-commercieel zijn ingesteld.
Bedrijfsafvalstoffen	(conform definitie in UMP): afvalstoffen, niet zijnde huishoudelijke afvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen.
Brongescheiden afval	Brongescheiden afval is afval dat bij de ontdoener wordt gescheiden. Dit afval belandt dus niet in het restafval.
Fust	Een roestvrijstalen vat voor bier of wijn.
Huishoudelijke afvalstoffen	(conform definitie in UMP): afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens, behoudens voor zover het ingezamelde bestanddelen van die afvalstoffen betreft, die zijn aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen.
Glasbok	Een glasbok is een eenheid waarop grote glasplaten kunnen worden vervoerd, bijvoorbeeld vensterglas.
IBC-container	Intermediate Bulk Container
Gasfles	Een gasfles is een cilindrische metalen houder voor het opslaan van gasvormige stoffen zoals waterstof, zuurstof, methaan en stikstof.
KCA	Klein Chemisch Afval
Kental	(conform definitie in UMP): een ervaringscijfer,, gebaseerd op metingen uit het verleden en te valideren door een onafhankelijke expert.
LMA	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
Logistiek hulpmiddel	Verpakkingen die door het Afvalfonds Verpakkingen zijn aangewezen als logistieke hulpmiddelen. Dit zijn voor metaal: • Stalen vaten met een inhoud vanaf 20 liter • Fusten • Gasflessen met een inhoud vanaf 20 liter • Glasbokken • Intermediate Bulk Containers • Pails • Rolcontainers
Metalen verpakking	Verpakkingen gemaakt van metalen zoals staal en aluminium.
Milieustraat Monitoring	Een locatie waar huishoudens hun (grof) afval gescheiden kunnen aanleveren. (conform definitie in UMP): is het vooropgezet, systematisch en gedurig verzamelen, controleren, bewerken en presenteren van gegevens. Het gaat daarbij zowel om de kwantitatieve als de kwalitatieve gegevens.
MVN	Vereniging Metalen Verpakkingen Nederland
Nagescheiden afval	Nagescheiden afval is afval dat is teruggewonnen uit restafval door een scheidingsproces bij een afvalbedrijf.

Nedvang	(conform definitie in UMP): stichting Nedvang (zie www.nedvang.nl).
Pail	Een pail is een cilindrische verpakking met een capaciteit van meer dan 20 liter. Een pail wordt afgesloten met een deksel en heeft meestal hengsel. Pails worden voornamelijk toegepast bij verpakkingen voor verf voor professionele bedrijven.
RVS	Roestvrij staal
RWS	Rijkswaterstaat
Schrootbedrijf	Een afvalbedrijf dat afgedankt metaal opkoopt, sorteert en vaak ook met snijmachines en persen bewerkt voor levering aan smelterijen.
SKB	Stichting Kringloop Blik
sorteerinstallatie	(conform definitie in UMP): het afvalbedrijf dat zorg draagt voor de sortering van verpakkingsafval van een bepaalde materiaalsoort, al dan niet conform bepaalde materiaalspecificaties.
(Stalen) vaten	Grote cilindrische stalen verpakkingen zoals een olievat.
UMP	het uitvoerings- en monitoringprotocol waarvan de bijlagen een onverbreekelijk onderdeel uitmaken. Het UMP is gepubliceerd op www.umpverpakkingen.nl .
Verpakkingen	(conform definitie in UMP): verpakkingen, zoals gedefinieerd in artikel 1 van het Besluit. Voor de uitleg van voornoemd artikel wordt uitgegaan van de verpakkingen zoals opgenomen in de productcatalogus op de website van het Afvalfonds (www.afvalfondsverpakkingen.nl).

In bijlage A zijn afbeeldingen opgenomen van metalen verpakkingen.

3 Kwaliteitseisen en plaats van monitoringsprotocol

3.1 Kwaliteitseisen

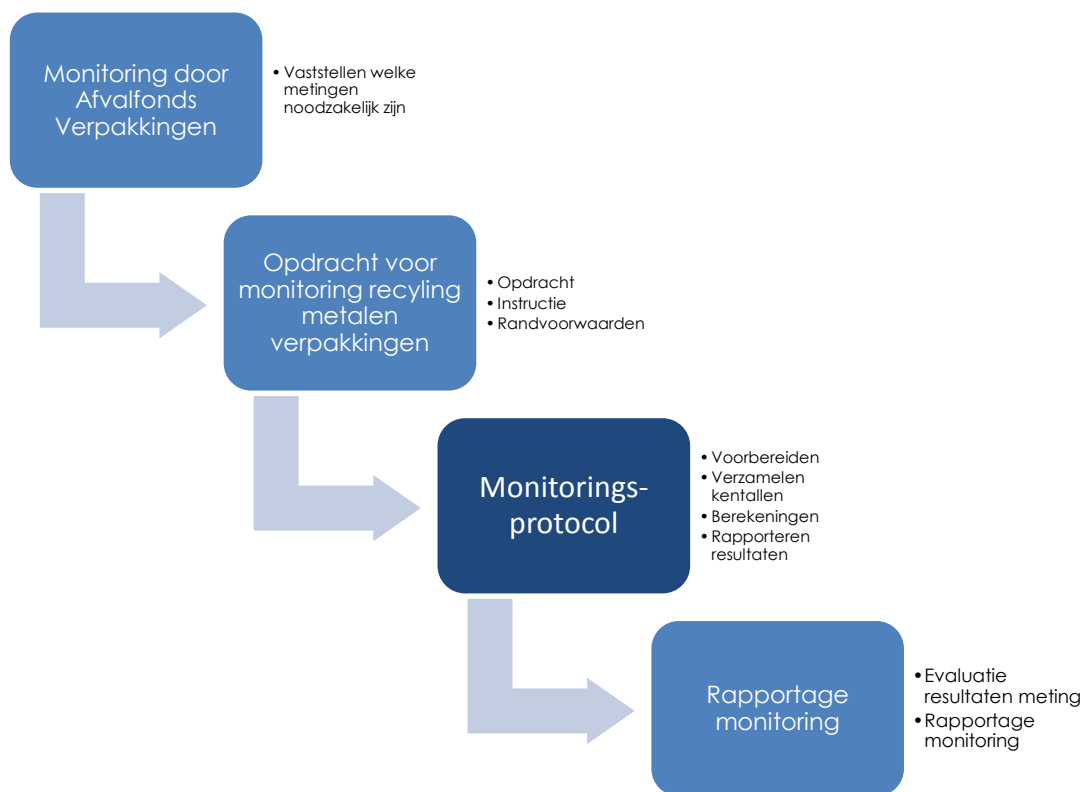
Conform het Basisdocument dient de monitoring aan de volgende eisen te voldoen:

- Het onderzoek dient onafhankelijk, transparant, betrouwbaar en verifieerbaar te zijn. De definities dienen eenduidig te zijn, hetgeen inhoudt dat definities voor één uitleg vatbaar zijn.
- De toegepaste verzamelmethoden en gegevensbewerkingen dienen controleerbaar en reproduceerbaar te zijn.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de consistentie, beschikbaarheid en verwerking van gegevens dienen eenduidig te zijn beschreven.

3.2 Plaats monitoringsprotocol in het proces

Onderstaande figuur geeft de plaats van het monitoringsprotocol weer in het proces van monitoring door Afvalfonds.

4 Rekenmodel

4.1 Berekening recyclingpercentage metalen verpakkingen

Het recyclingpercentage van metalen verpakkingen is het aandeel van de op de markt gebracht metalen verpakkingen dat uiteindelijk wordt gerecycled. Het kan worden berekend met de volgende formule:

$$\text{Recycling\%} = \frac{\text{kilogram metalen verpakkingen gerecycled per jaar}}{\text{kilogram metalen verpakkingen op de NL markt gebracht per jaar}}$$

Hierbij is het gewicht op de NL markt gebrachte metalen verpakkingen, de som van alle op de NL markt gebrachte metalen verpakkingen, inclusief logistieke hulpmiddelen. Het gewicht gerecyclede metalen verpakkingen is de som van alle metalen verpakkingen die uiteindelijk worden gerecycled. In het rekenmodel worden deze gewichten vastgesteld.

Het rekenmodel bestaat uit de volgende drie werkbladen:

Werkblad 1: Massabalans;

Werkblad 2: Onderbouwing gewichten gerecyclede metalen verpakkingen;

Werkblad 3: Onderbouwing gewicht logistieke hulpmiddelen.

De volgende paragrafen beschrijven eerste welke uitgangspunten hiertoe in het rekenmodel worden gehanteerd en vervolgens hoe en met welke kentallen de gewichten berekend moeten worden.

4.2 Aannames voor berekening recyclingpercentage metalen verpakkingen

Als uitgangspunt voor het berekenen van het recyclingpercentage wordt een massabalans gebruikt. Bij het toepassen van de massabalans worden de volgende algemene aannames gedaan:

Aanname	Want
1. Het totaalgewicht aan metalen verpakkingen en logistieke hulpmiddelen die in een kalenderjaar 'op de markt' gebracht wordt, is gelijk aan het totaalgewicht dat weer 'van de markt' komt.	In de praktijk zal elk jaar een vergelijkbaar deel van de (producten in de) verpakkingen pas in het daaropvolgende jaar worden gebruikt. Dit effect is echter niet goed meetbaar. Er wordt verondersteld dat deze verschuiving elk jaar in vergelijkbare mate speelt.
2. De export van logistieke hulpmiddelen en grensoverschrijdende aankopen van metalen verpakkingen wordt gelijk gesteld aan de import ervan.	Er is zowel sprake van export als import van metalen verpakkingen. Vooral de meermalige verpakkingen passeren de grenzen en dit is niet traceerbaar. Bij bedrijven speelt dit effect nauwelijks omdat etiketten bijna altijd aan het land gebonden zijn. Er is ook sprake van grensoverschrijdende aankopen door burgers. Deze gegevens worden niet geregistreerd. Conform het Basisdocument wordt daarom een aanname gedaan. Hierbij wordt aangenomen dat de omvang van de export vergelijkbaar is met die van de import.

Aanname	Want
3. Metalen logistieke hulpmiddelen worden in een jaar alleen geregistreerd als ze in dat jaar nieuw op de markt gebracht worden.	Als recycling beschouwd wordt van een metalen logistiek hulpmiddel is het alleen van belang als het nieuw op de markt wordt gezet. Het hergebruik van de metalen logistieke hulpmiddelen telt niet mee voor recycling.

Vervolgens doet het rekenmodel de volgende aannames specifiek ten aanzien van de mate van recycling:

Aanname	Want
4. Alle metalen verpakkingen uit bronscheiding en afgedankte logistieke hulpmiddelen worden voor 100% gerecycled.	Metalen hebben een sterk positieve marktwaarde. Metalen verpakkingen en logistieke hulpmiddelen zijn ook eenvoudig af te scheiden uit brongescheiden afvalstoffen. Afvalscheidingslocaties zijn altijd voorzien van een (non-) ferroscheidingsstap. Daarom worden brongescheiden metalen verpakkingen en logistieke hulpmiddelen volledig gerecycled.
5. Alle metalen verpakkingen worden uiteindelijk in een afvalscheidingsinstallatie of -verwerkingsinstallatie behandeld.	Metalen verpakkingen komen zeker voor in zwerfafval, maar vrijwel alle zwerfafval belandt uiteindelijk in een afvalstof die wordt verwerkt en niet wordt gestort en waarbij metalen worden teruggewonnen. Gebieden, waar veel mensen komen en waar veruit het meeste zwerfafval ontstaat, worden professionele schoongemaakt (door reinigingsbedrijven). Bijvoorbeeld via marktafval, veegafval, bermmaaisel, kolk- en gemaal afval bewerkt. In sommige gebieden wordt vrijwel niet opgeruimd, maar daar komen in de regel ook heel weinig mensen en wordt er weinig zwerfafval veroorzaakt. In sommige van deze gebieden zijn wel opruimacties door vrijwilligers.
6. Alle metalen verpakkingen die niet via bronscheiding worden ingezameld, worden uiteindelijk thermisch verwerkt gevolgd door een metaalscheiding in de slakkenopwerking.	Het LAP stelt de regels waar vergunningverleners aan dienen te voldoen. Die regels stellen dat deze afvalstromen niet gestort mogen worden. Het is echter niet zeker dat ook alle vergunningen op dit punt actueel zijn.
7. Het gewicht van alle metalen die via verpakkingsglas worden ingezameld, wordt verwaarloosd.	Bij het sorteren van ingezameld verpakkingsglas van verpakkingsglas komen doppen en deksels als fractie beschikbaar. Metalen zijn eenvoudig te scheiden. Het periodieke vervuilingsonderzoek voor verpakkingsglas bepaalt de aanwezigheid van metalen verpakkingen in ingezameld verpakkingsglas. Hoewel dit gewicht bij benadering 1 à 2 procent van het gewicht 'op de markt' is, wordt dit niet meegeteld. Deze stroom ontstaat namelijk na het meetpunt recycling van verpakkingsglas en wordt anders dubbel geteld in de totale monitoring van verpakkingen.

Ten slotte worden nog twee aannames gedaan ten aanzien van de verhouding aluminium en staal bij metalen verpakkingen.

Aanname	Want
8. De terugwinning uit bodemas is voor aluminium verpakkingen gelijk aan die van non-ferro	Onderzoek aan het terugwinningsrendement bij bodemasopwerking maakt normaliter geen onderscheid tussen verpakkingen en niet verpakkingen. Daarom zijn de benodigde kentallen niet aanwezig en zal deze aanname gedaan moeten worden. In de praktijk is het een conservatieve aanname aangezien metalen verpakkingen bovengemiddeld groot zijn en dus een relatief betere terugwinning zullen laten zien.
9. De terugwinning uit bodemas is voor overige metalen verpakkingen gelijk is aan die van de ferrofractie.	

4.3 Gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen

4.3.1 Inleiding

Om vast te stellen welk percentage van metalen verpakkingen gerecycled is, moet eerst worden vastgesteld hoeveel metalen verpakkingen op de markt zijn gebracht. Dit gewicht moet worden vastgesteld in kilogrammen:

1. Metalen verpakkingen waarvan het gewicht door bovendrempelige bedrijven is opgegeven bij het Afvalfonds;
2. Metalen verpakkingen die door onderdrempelige bedrijven op de markt zijn gebracht;
3. Logistieke hulpmiddelen bestaande uit (onder meer) metaal.

Ad 1.

Alle bedrijven die in totaal meer dan 50.000 kilogram verpakkingen op de markt zetten zijn verplicht hun op de markt gezette verpakkingen op te geven bij het Afvalfonds. Dit moet voor aluminium en staal apart gebeuren. De gewichten van metalen verpakkingen worden gerapporteerd bij het Afvalfonds in het kader van de Afvalbeheersbijdrage Verpakkingen.

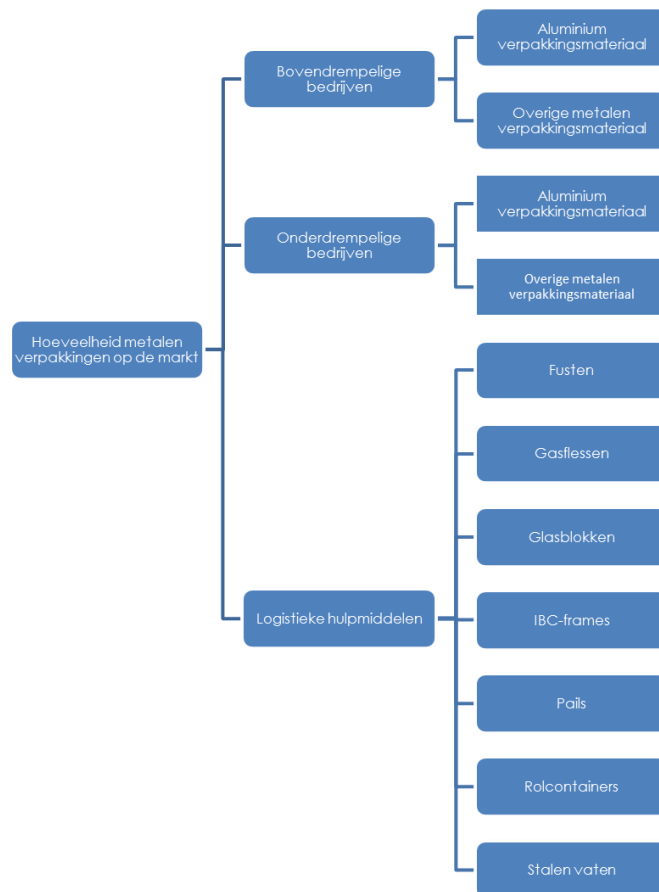
Ad 2.

Bedrijven die voor alle verpakkingen in totaal niet meer dan 50.000 kilogram op de markt zetten zijn onderdrempelig en niet verplicht hun gewichten op te geven bij het Afvalfonds. Het Afvalfonds laat jaarlijks onderzoek uitvoeren naar de gewichten dat door onderdrempelige bedrijven op de markt is gebracht.

Ad 3.

Logistieke hulpmiddelen worden voornamelijk bij bedrijven toegepast. Metalen logistieke hulpmiddelen zijn op te delen in 7 typen. Voor elk type wordt in het rekenmodel een inschatting gemaakt door SKB/MVN voor het marktvolume dat in een bepaald jaar nieuw op de Nederlandse markt is afgezet. Bij logistieke hulpmiddelen is vanwege het beperkte aantal marktpartijen sprake van bedrijfsgevoelige informatie. Daarom worden deze hoeveelheden geaggregeerd. Daarom is voor de onderbouwing van de logistieke hulpmiddelen een separaat werkblad "Onderbouwing logistieke hulpmiddelen" gehanteerd. Dit werkblad is alleen inzichtelijk voor het Afvalfonds Verpakkingen, ILT en de partij die het monitoringsprotocol toepast.

Onderstaande figuur geeft grafisch weer hoe het gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen is opgebouwd.

4.3.2 Onderbouwing kentallen voor gewichten op de markt gebrachte metalen verpakkingen

Onderstaande tabel geeft de onderbouwing of bron weer van de kentallen die in het rekenmodel worden toegepast bij de berekening van het gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen.

Geregistreerde gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen	aluminium	Dit gewicht dient overgenomen te worden uit opgaven in de Packtool van het Afvalfonds.
	staal	Dit gewicht dient overgenomen te worden uit opgaven in de Packtool van het Afvalfonds.
Gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen bij onderdrempelige bedrijven	aluminium	Dit gewicht dient overgenomen te worden uit opgaven in de Packtool van het Afvalfonds.
	staal	Dit gewicht dient overgenomen te worden uit opgaven in de Packtool van het Afvalfonds.
Logistieke hulpmiddelen	Fusten	Dit gewicht volgt uit het jaarlijks onderzoek logistieke hulpmiddelen.
	IBC's frames	
	Gasflessen	
	Glasbokken	
	Pails	
	Rolcontainers	
	Stalen vaten	

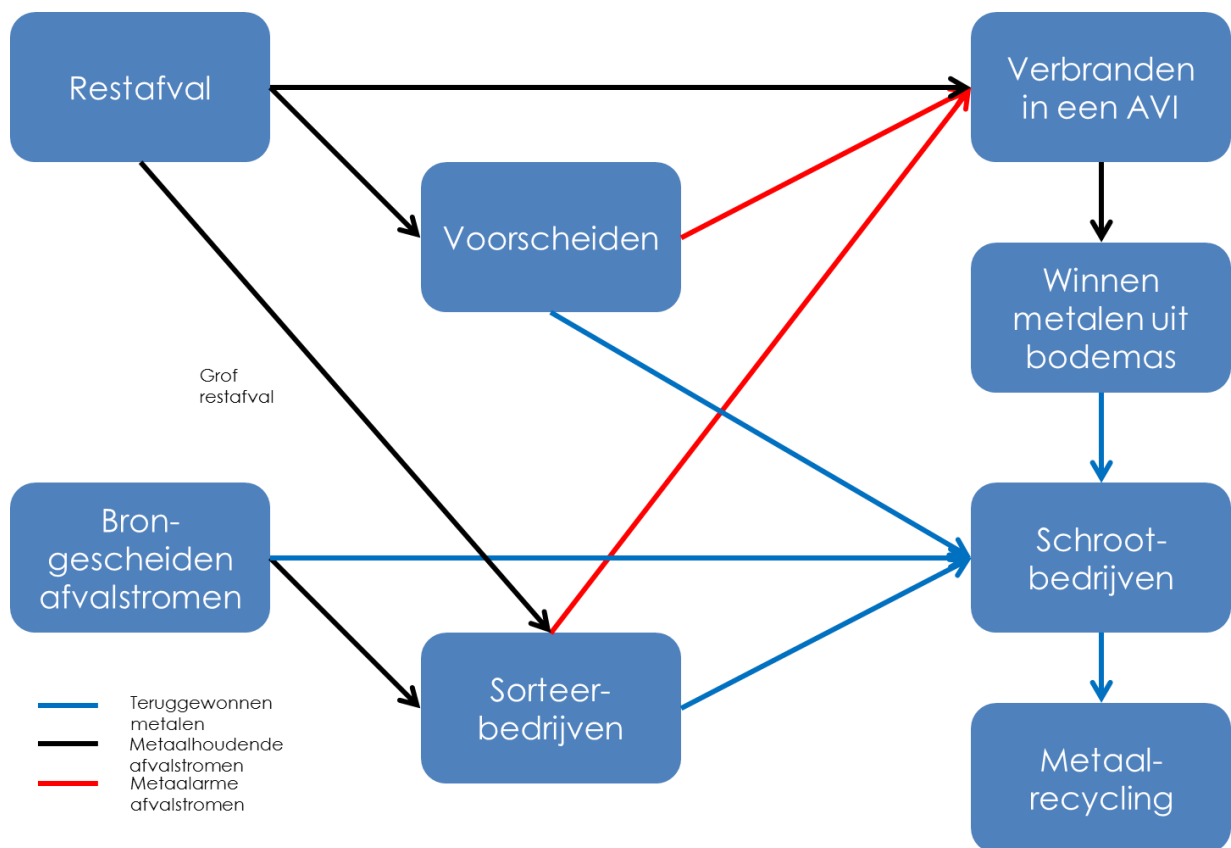
4.4 Gewicht gerecyclede metalen verpakkingen

4.4.1 Inleiding

Als het gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen bekend is, moet vervolgens vastgesteld worden hoeveel metalen verpakkingen zijn gerecycled. Dit gewicht moet eveneens worden vastgesteld in kilogram voor het gemonitorde jaar.

4.4.2 Metalen verpakkingen in de keten voor afvalverwerking

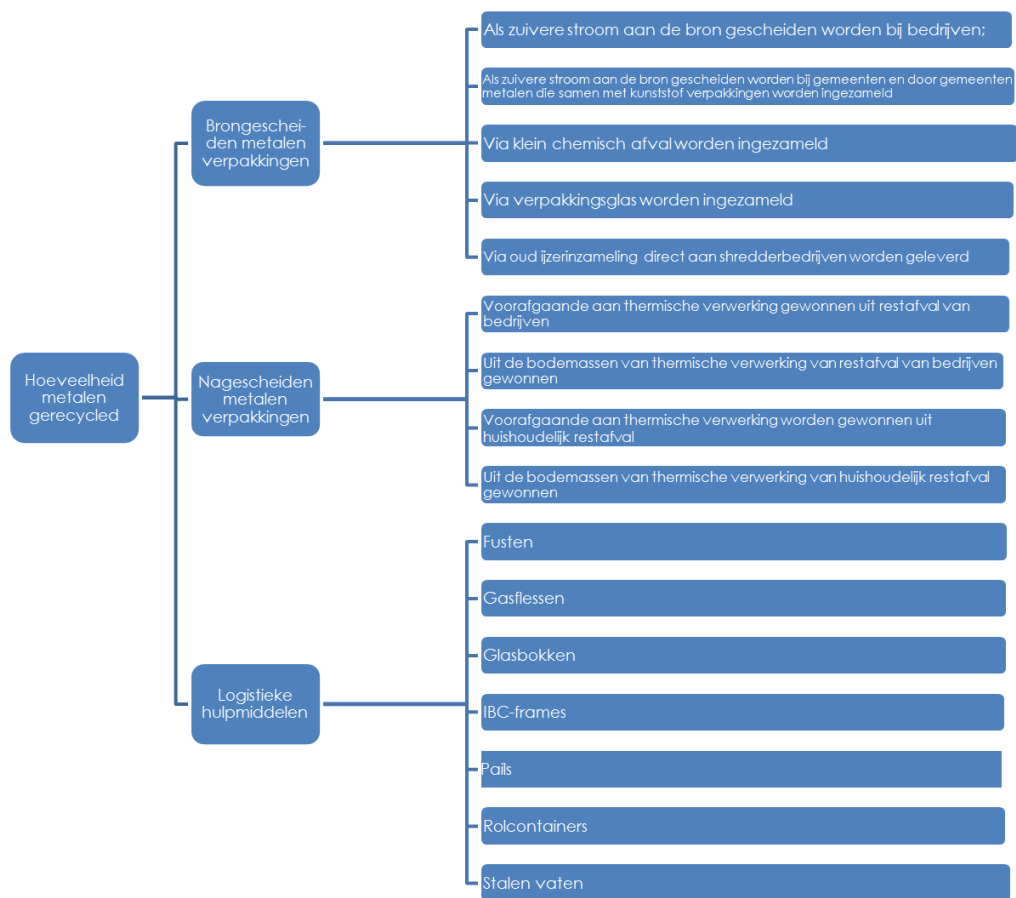
De afvalverwerkende branche zorgt ervoor dat metalen zoveel mogelijk worden teruggewonnen en uiteindelijk worden gerecycled. De hele keten is complex en kent veel tussenschakels. Onderstaande figuur geeft op hoofdlijnen de keten weer vanaf de ondoener tot metaalrecycling. De ondoener kan hierbij afvalstromen met metalen verpakking via restafval aanbieden bij afval verwerkende bedrijven en via brongescheiden afvalstromen. Een brongescheiden afvalstroom kan uit één of meerdere recyclebare materialen bestaan.

De recycling van metalen verpakkingen kan worden ingedeeld in drie stromen. Het betreft de volgende drie stromen:

1. Brongescheiden metalen verpakkingen;
2. Nagescheiden metalen verpakkingen;
3. Logistieke hulpmiddelen bestaande uit (onder meer) metalen.

Onderstaande figuur geeft grafisch weer hoe het gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen is opgebouwd.

4.4.3 Vastellen gewichten gerecyclede metalen verpakkingen

Onderstaande tabel geeft weer hoe het gewicht gerecyclede metalen verpakkingen is opgebouwd en welke bronnen daaraan ten grondslag liggen.

	Materiaalstroom	Bronnen
Brongescheiden metalen verpakkingen	Via bedrijven	Zie onderbouwing nummer 1 onder deze tabel
	Via gemeenten	Dit gewicht is de voor alle gemeenten gesommeerde jaaropgave uit Wastetool voor de gewichten ingezameld blik en de gewichten uit brongescheiden kunststoffen gesorteerde metalen verpakkingen.
	Uit KCA	Zie onderbouwing nummer 2 onder deze tabel
	Direct via ijzerhandelaren en shredderbedrijven	Metalen verpakking kunnen door consumenten direct bij ijzerhandelaren worden aangeleverd, maar dit zal in zeer beperkte mate plaatsvinden en wordt daarom verwaarloosd.
Metalen verpakking teruggewonnen uit restafval thermische verwerking	Restafval van bedrijven	Zie onderbouwing nummer 4 onder deze tabel
	Huishoudelijk restafval	
Logistieke hulpmiddelen		Dit gewicht zal gemiddeld genomen nagenoeg gelijk zijn aan gewicht metalen logistieke hulpmiddelen dat op de markt gebracht wordt.

Onderbouwing 1: Metalen verpakkingen < 20 liter bij bedrijven

Het gewicht metalen bedrijfsverpakkingen van minder dan 20 liter wordt berekend door de productiecijfers van metalen verpakkingen van minder dan 20 liter te vermenigvuldigen met het aandeel van deze verpakking dat door bedrijven aan de bron gescheiden wordt. Volgens het Afvalfonds vallen alle verpakkingen vanaf 20 liter onder bedrijfsafval.

De productiecijfers van metalen verpakkingen van minder dan 20 liter worden door de betreffende producenten aangeleverd door SKB/MVN. Het aandeel metalen verpakkingen dat bij in het bedrijfsleven brongescheiden wordt, is gelijk aan het meest recente onderzoek waarin dit is vastgesteld.

Onderbouwing 2: Metalen verpakkingen uit KCA

Het gewicht aan metalen verpakkingen in KCA wordt vrijwel volledig bepaald door de aanwezigheid van verblikken. Dit gewicht wordt berekend door de fractie verblikken in KCA te vermenigvuldigen met het gewicht KCA en dit product vervolgens te vermenigvuldigen met het aandeel metalen verpakkingen in de fractie verblikken. Deze kentallen worden jaarlijks beschikbaar gesteld door Rijkswaterstaat.

Onderbouwing 3: Percentage recycling van metalen verpakkingen afval van thermische afvalverwerking

Afval dat niet gerecycled wordt (en brandbaar is), wordt thermisch verwerkt. Hierbij zullen aanwezige metalen verpakkingen, na een eventuele voorscheiding, volledig in de fractie bodemas belanden. De metalen (verpakkingen) worden vervolgens maximaal gescheiden van de bodemas. Dit dient drie doelen: kwaliteitsverbetering bodemas, recycling metalen, maar het is ook vooral economisch zeer aantrekkelijk om de metalen terug te winnen.

De gewichtspercentage van metalen verpakkingen dat na verbranding wordt in vijf stappen berekend.

Stap 1: Percentages aluminium en overige metalen verpakkingen teruggewonnen uit bodemas

Stap 1 bepaalt het percentage aluminium en het percentage overige metalen verpakkingen dat wordt teruggewonnen uit verbrand restafval.

Stap 2: Terugwinrendement metalen

Stap 2 bepaalt het gemiddelde terugwinrendement voor metalen voor restafval dat direct in een AVI wordt verbrand en restafval dat nascheiding ondergaat.

$$\text{Terugwinrendement metalen}_{\text{directe verbranding}} = \frac{\text{Hoeveelheid ferro}_{\text{bodemas}} + \text{Hoeveelheid non-ferro}_{\text{bodemas}}}{\left(\frac{\text{Hoeveelheid ferro}_{\text{bodemas}}}{\text{Terugwinning}_{\text{ferro,directe verbranding}}} + \frac{\text{Hoeveelheid non-ferro}_{\text{bodemas}}}{\text{Terugwinning}_{\text{non-ferro,directe verbranding}}} \right)}$$

$$\text{Terugwinrendement metalen}_{\text{nascheiding}} = \frac{\text{Hoeveelheid ferro}_{\text{bodemas}} + \text{Hoeveelheid non-ferro}_{\text{bodemas}}}{\left(\frac{\text{Hoeveelheid ferro}_{\text{bodemas}}}{\text{Terugwinning}_{\text{ferro,nascheiding}}} + \frac{\text{Hoeveelheid non-ferro}_{\text{bodemas}}}{\text{Terugwinning}_{\text{non-ferro,nascheiding}}} \right)}$$

Het terugwinrendement voor zowel ferro als non-ferro metalen wordt periodiek bepaald op basis van NTA 8191³. Voor het monitoringsprotocol wordt aangenomen dat het terugwinrendement voor verpakkingen en niet-verpakkingen gelijk is.

Stap 3: Bepalen aandeel nascheiding in thermische verwerking restafval

Stap 3 bepaalt het aandeel van het thermisch verwerkte restafval waarbij voorafgaande aan het verbrandingsproces de aanwezige metalen zijn afgescheiden in een nascheiding.

Hiertoe wordt de totale capaciteit voor nascheiding gesteld op de vergunde capaciteit van de afvalverbrandingsinstallaties die voorzien zijn van nascheiding van restafval.

Dit gewicht gedeeld door het gewicht uit Nederland afkomstig restafval dat wordt jaarlijkse gerapporteerd in de rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens [jaartal]".

Stap 4: Terugwinning metalen uit bodemas

Stap 4 bepaalt het uiteindelijke terugwinningsrendement van metalen uit thermisch verwerkt restafval. Hiertoe wordt eerst het terugwinningspercentage metalen dat toe te schrijven is aan de terugwinning uit bodemassen na directe thermische verwerking in een AVI bepaald. Vervolgens wordt het terugwinningspercentage metalen bepaald dat toe te schrijven is aan de terugwinning bij nascheiding en bodemassen bij nascheiding gevolgd door thermische verwerking in een AVI.

De som van beide terugwinningspercentages is het terugwinningspercentage metalen uit thermische verwerkt restafval.

³ NTA 8191 - Monsterneming en bepaling van het gehalte aan metallische delen in AEC-bodemasmafracties en AEC non-ferro concentraat

5 Jaarlijkse bepaling recyclingpercentage metalen verpakkingen

5.1 Invullen van het rekenmodel

De eerste stap bij het jaarlijkse bepalen van het recyclingpercentage metalen verpakkingen is het invullen van het rekenmodel in MS Excel dat daartoe ontwikkeld is. Het invullen vereist het actualiseren van verschillende kentallen en gewichten die als inputwaarden voor het rekenmodel dienen.

5.2 Eisen aan rapportage

De bondige rapportage dient te bestaan uit de volgende 5 hoofdstukken:

1. Inleiding;
2. Bronnen en kentallen;
3. Gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen
4. Gewicht gerecyclede metalen verpakkingen
5. Resultaat.

Bijlage D geeft de standaardrapportage die gebruikt moet worden voor de rapportage van het recyclingpercentage metalen verpakkingen.

Bijlage A. Voorbeelden van metalen verpakkingen

Blik

Brandblussers

Fusten

Gasflessen	 www.afvalfondsverpakkingen.nl
Glasbok	 www.afvalfondsverpakkingen.nl
IBC frame	 www.afvalfondsverpakkingen.nl
(Navulbare) campinggasflessen	 www.afvalfondsverpakkingen.nl

Pails

Rolcontainers

Spuitbussen

Tubes

Verfblikken

Bijlage B. Rekenmodel – niet ingevuld

Werkblad 1 Massabalans

Recyclingspercentage		#DIV/0!								
<i>Metalen verpakkingen op de markt gebracht</i>				<i>Metalen verpakkingen gerecycled</i>						
	Materiaalstroom	Kilogram per jaar op de markt	Bronnen			Materiaalstroom	Kilogram per jaar van de markt	Recyclingspercentage	Kilogram metalen verpakkingen gerecycled	Bronnen
Geregistreerde gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen	aluminium		Afvalfonds Verpakkingen		Brongescheiden metalen verpakkingen	Via bedrijven	0	100%	0	Zie onderbouwing 1
	overige metalen verpakkingen		Afvalfonds Verpakkingen			Via gemeenten		100%	0	Wastetool
Gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen bij onderdrempelige bedrijven	aluminium		Afvalfonds Verpakkingen			Uit KCA	0	100%	0	Zie onderbouwing 2
	overige metalen verpakkingen		Afvalfonds Verpakkingen			Direct via metaalhandelaren		100%	0	Hiervan is in beperkte mate sprake, maar dit wordt verwaarloosd.
Logistieke hulpmiddelen		0			Metalen verpakkingen teruggewonnen uit restafval thermische verwerking	Restafval van bedrijven	0	#DIV/0!	#DIV/0!	Zie onderbouwing 3
						Huishoudelijk restafval				
					Logistieke hulpmiddelen		0	100%	0	Gelijk aan hoeveelheid op de markt
Totaal metalen verpakkingen op de markt		0			Totaal teruggewonnen metalen				#DIV/0!	
				<i>Metalen verpakkingen niet gerecycled</i>						
						Materiaalstroom			Ton metalen verpakking	Bronnen
					Niet-terugwinbare metalen verpakkingen	Niet terugwinbare fractie uit avi-bodemas			#DIV/0!	Het tonnage niet-gerecycled.
						Stortplaats				
						Niet opgeruimd zwerfafval				

Werkblad 2 Onderbouwing gerecycled gewicht

Onderbouwing 1: Metalen verpakkingen < 20 liter bij bedrijven				
Productie metalen bedrijfsverpakkingen <20 liter	kg / jaar		Opgave fabrikanten	
Percentage bedrijfsverpakkingen <20 liter brongescheiden			TNO MEP R98/432 Maart 1999	
Totaal aantal kilogram brongescheiden metalen verpakkingen van <20 liter van bedrijven	kg / jaar	0		
Onderbouwing 2: Metalen verpakkingen uit KCA				
Aanwezigheid verblikken in KCA			RWS Leefomgeving	
Fractie blik in verblikken			RWS Leefomgeving	
Totale Gewicht KCA	kg / jaar		RWS Leefomgeving	
Totaal Gewicht metalen verpakkingen uit KCA	kg / jaar	0		
Onderbouwing 3: Percentage recycling van metalen verpakkingen afval van thermische afvalverwerking				
Stap 1: Percentages aluminium en overige metalen verpakkingen teruggewonnen uit bodemas				
Gewicht ferro uit bodemas	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"	Aangenomen wordt dat in geïmporteerd afval geen metalen meer zitten omdat dit reeds door een scheidingsinstallatie is
Gewicht non-ferro uit bodemas	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"	
Percentage ferro metalen in metalen bodemas	gew.%	#DIV/0!		
Stap 2: Terugwinrendement metalen				
Terugwinrendement ferro uit AVI-bodemas	gew.%		Jaarlijkse rapportage over de Green Deal AVI-bodemas (Vereniging Afvalbedrijven)	
Terugwinrendement aluminium uit AVI-bodemas	gew.%		Jaarlijkse rapportage over de Green Deal AVI-bodemas (Vereniging Afvalbedrijven)	
Terugwinrendement metalen bij directe verbranding	gew.%	#DIV/0!		
Terugwinrendement ferro in voorscheiding nascheiding	gew.%		TNO-MEP-R 98/432 Maart 1999	
Terugwinrendement aluminium in voorscheiding nascheiding	gew.%		Duurzaamheidsaspecten van aluminium - IVAM UVA	
Terugwinrendement metalen bij nascheiding en bodemasopwerking	gew.%	#DIV/0!		
Stap 3: Bepalen aandeel nascheiding in thermische verwerking restafval				
Gewicht direct uit Nederland afkomstig verbrand afval	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"	
Capaciteit met nascheiding voor restafval	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"	Vergunde capaciteit ARN B.V. en Attero Noord
Restafval via nascheiding verwerkt in een AVI	gew.%	#DIV/0!		
Stap 4: Terugwinning metalen bij thermische verwerking				
Fractionele terugwinningspercentage metalen uit restafval in een AVI	gew.%	#DIV/0!		
Fractionele terugwinningspercentage metalen uit restafval bij nascheiding	gew.%	#DIV/0!		
Terugwinningspercentage metalen uit thermische verwerkt restafval	gew.%	#DIV/0!		

Werkblad 3 Onderbouwing logistieke hulpmiddelen

VERTROUWELIJK			
Type logistiek hulpmiddel	Eenheid		Bron
Gewicht stalen vaten	kg / jaar	0	Zie onderbouwing A
Gewicht fusten	kg / jaar		Zie onderbouwing B
Gewicht gasflessen	kg / jaar		Zie onderbouwing C
Gewicht glasbokken	kg / jaar		Zie onderbouwing D
Gewicht IBC's frames	kg / jaar		Zie onderbouwing E
Gewicht pails	kg / jaar		Zie onderbouwing F
Gewicht rolcontainers	kg / jaar		Zie onderbouwing G
Totaal	kg / jaar	0	
Onderbouwing A: Stalen vaten	Eenheid		Bronnen
Aantal kleine stalen vaten	aantal / jaar		MVN
Gewicht kleine stalen vaten in kilogram	kg / stuk		MVN
Aantal grote stalen vaten	aantal / jaar		MVN
Gewicht grote stalen vaten in kilogram	kg / stuk		MVN
Gewicht stalen vaten	kg / jaar	0	
Onderbouwing B: Fusten	Eenheid		Bronnen
Gewicht fusten	kg / jaar	0	
Onderbouwing C: Gasflessen	Eenheid		Bronnen
Gewicht gasflessen	kg / jaar	0	
Onderbouwing D: Glasbokken	Eenheid		Bronnen
Gewicht gasbokken	kg / jaar	0	
Onderbouwing E: IBC-frames	Eenheid		Bronnen
Gewicht IBC-frames	kg / jaar	0	
Onderbouwing F: Pails	Eenheid		Bronnen
Gewicht pails	kg / jaar	0	
Onderbouwing G: Rolcontainers	Eenheid		Bronnen
Gewicht rolcontainers	kg / jaar	0	

Bijlage C. Rekenmodel – formules zichtbaar

Werkblad 1 Massabalans

Recyclingspercentage	=J14/C14								
Metalen verpakkingen op de markt gebracht				Metalen verpakkingen gerecycleed					
	Materiaalstroom	Kilogram per jaar op de markt	Bronnen		Materiaalstroom	Kilogram per jaar van de markt	Recyclingspercentage	Kilogram metalen verpakkingen gerecycleed	Bronnen
Geregistreerde gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen	aluminium		Afvalfonds Verpakkingen	Brongescheiden metalen verpakkingen	Via bedrijven	=Onderbouwing gerecyclede gewicht*I'C4	1	=I7*H7	Zie onderbouwing 1
	overige metalen verpakkingen		Afvalfonds Verpakkingen		Via gemeenten		1	=I8*H8	Wastefool
Gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen bij onderdrempelige bedrijven	aluminium		Afvalfonds Verpakkingen		Uit KCA	=Onderbouwing gerecyclede gewicht*I'C10	1	=I9*H9	Zie onderbouwing 2
	overige metalen verpakkingen		Afvalfonds Verpakkingen		Direct via metaalhandelaren		1	=I10*H10	Hier van is in beperkte mate sprake, maar dit wordt verwaarloosd.
Logistieke hulpmiddelen		=Onderbouwing 10		Metalen verpakkingen teruggewonnen uit restafval thermische verwerking	Restafval van bedrijven				Zie onderbouwing 3
					Huishoudelijk restafval	=C14-SUM(H7:H10)-H13	=Onderbouwing gerecyclede gewicht*I'C35	=I11*H11	
				Logistieke hulpmiddelen		=C11	1	=I13*H13	Gelijk aan hoeveelheid op de markt
Totaal metalen verpakkingen op de markt		=SUM(C7:C13)		Totaal teruggewonnen metalen				=SUM(I7-I13)	
				Metalen verpakkingen niet gerecycleed					
					Materiaalstroom			Ton metalen verpakking	Bronnen
				Niet-terugwinbare metalen verpakkingen	Niet terugwinbare fractie uit avi-bodemas				Het tonnage niet-gerecycleed.
					Starplaats				
					Niet opgeruimd zwerfafval			=C14-J14	

Werkblad 2 Onderbouwing gerecycled gewicht

Onderbouwing 1: Metalen verpakkingen < 20 liter bij bedrijven					
Productie metalen bedrijfsverpakkingen <20 liter	kg / jaar		Opgave fabrikanten		
Percentage bedrijfsverpakkingen <20 liter brongescheiden			TNO MEP R98/432 Maart 1999		
Totaal aantal kilogram brongescheiden metalen verpakkingen van <20 liter van bedrijven	kg / jaar				
		=C2*C3			
Onderbouwing 2: Metalen verpakkingen uit KCA					
Aanwezigheid verpakkingen in KCA			RWS Leefomgeving		
Fractie blik in verpakkingen			RWS Leefomgeving		
Totale Gewicht KCA	kg / jaar		RWS Leefomgeving		
Totaal Gewicht metalen verpakkingen uit KCA	kg / jaar				
		=C9*C8*C7			
Onderbouwing 3: Percentage recycling van metalen verpakkingen afval van thermische afvalverwerking					
Stap 1: Percentages aluminium en overige metalen verpakkingen teruggewonnen uit bodemas					
Gewicht ferro uit bodemas	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"		Aangenomen wordt dat in geïmporteerd afval geen metalen meer zitten omdat dit reeds door een scheidingsinstallatie is gegaan.
Gewicht non-ferro uit bodemas	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"		
Percentage ferro metalen in metalen bodemas	gew.%				
		=C15/(C16+C15)			
Stap 2: Terugwinnendement metalen					
Terugwinnendement ferro uit AVI-bodemas	gew.%		Jaarlijkse rapportage over de Green Deal AVI-bodemas (Vereniging Afvalbedrijven)		
Terugwinnendement aluminium uit AVI-bodemas	gew.%		Jaarlijkse rapportage over de Green Deal AVI-bodemas (Vereniging Afvalbedrijven)		
Terugwinnendement metalen bij directe verbranding	gew.%				
		=(C15+C16)/(C15/C20+C16/C21)			
Terugwinnendement ferro in voorscheiding nascheiding	gew.%		TNO-MEP-R 98/432 Maart 1999		
Terugwinnendement aluminium in voorscheiding nascheiding	gew.%		Duurzaamheidsaspecten van aluminium - IVAM UVA		
Terugwinnendement metalen bij nascheiding en bodemasopwerking	gew.%				
		=(C15+C16)/(C15/C23+C16/C24)			
Stap 3: Bepalen aandeel nascheiding in thermische verwerking restafval					
Gewicht direct uit Nederland afkomstig verbrand afval	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"		
Capaciteit met nascheiding voor restafval	kg / jaar		RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens"		Vergunde capaciteit ARN B.V. en Alterra Noord
Restafval via nascheiding verwerkt in een AVI	gew.%				
		=C29/C28			
Stap 4: Terugwinning metalen bij thermische verwerking					
Fractionele terugwinningspercentage metalen uit restafval in een AVI	gew.%				
		=(1-C30)*C22			
Fractionele terugwinningspercentage metalen uit restafval bij nascheiding	gew.%				
		=C30*C25			
Terugwinningspercentage metalen uit thermische verwerkt restafval	gew.%				
		=SUM(C33:C34)			

Werkblad 3 Onderbouwing logistieke hulpmiddelen

VERTROUWELIJK				
Type logistiek hulpmiddel	Eenheid		Bron	
Gewicht stalen vaten	kg / jaar	=Onderbouwing logistieke hulpm.'IC18	Zie onderbouwing A	
Gewicht fusten	kg / jaar		Zie onderbouwing B	
Gewicht gasflessen	kg / jaar		Zie onderbouwing C	
Gewicht glasblokken	kg / jaar		Zie onderbouwing D	
Gewicht IBC's frames	kg / jaar		Zie onderbouwing E	
Gewicht pails	kg / jaar		Zie onderbouwing F	
Gewicht rolcontainers	kg / jaar		Zie onderbouwing G	
Totaal	kg / jaar	=SUM(C4:C10)		
Onderbouwing A: Stalen vaten	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Aantal kleine stalen vaten	aantal / jaar		MVN	
Gewicht kleine stalen vaten in kilogram	kg / stuk		MVN	
Aantal grote stalen vaten	aantal / jaar		MVN	
Gewicht grote stalen vaten in kilogram	kg / stuk		MVN	
Gewicht stalen vaten	kg / jaar	=C14*C15+C16*C17		
Onderbouwing B: Fusten	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Gewicht fusten	kg / jaar			
Onderbouwing C: Gasflessen	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Gewicht gasflessen	kg / jaar			
Onderbouwing D: Glasblokken	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Gewicht gasblokken	kg / jaar			
Onderbouwing E: IBC-frames	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Gewicht IBC-frames	kg / jaar			
Onderbouwing F: Pails	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Gewicht pails	kg / jaar			
Onderbouwing G: Rolcontainers	Eenheid		Bronnen	Jaartal
Gewicht rolcontainers	kg / jaar			

Bijlage D. Standaardrapportage recyclingpercentage metalen verpakkingen

1. Inleiding

Dit document rapporteert de resultaten van het onderzoek naar het recyclingpercentage voor metalen verpakkingen voor in Nederland in 201@ op de markt gebrachte metalen verpakkingen. Dit onderzoek is uitgevoerd met behulp van het Monitoringsprotocol metalen verpakkingen.

Ten behoeve van dit onderzoek is bepaald hoeveel metalen verpakkingen inclusief logistieke hulpmiddelen op de markt gebracht zijn en hoeveel metalen verpakkingen vervolgens gerecycled zijn. Dit onderzoek is uitgevoerd door de Stichting Kringloop Blik (SKB).

Deze rapportage is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft welke bronnen zijn geraadpleegd of welke kentallen met behulp van een mondelinge mededeling zijn geleverd.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de bepaling van het gewicht op de markt gebrachte metalen verpakkingen in 201@.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de bepaling van het gewicht gerecyclede metalen verpakkingen in 201@.
- Hoofdstuk 5 geeft het resultaat van het jaarlijkse monitoringsonderzoek naar het recyclingpercentage metalen verpakkingen en de eventuele bevindingen tijdens het onderzoek.

2. Bronnen en kentallen

2.1 Inleiding

Het rekenmodel maakt gebruik van kentallen uit bronnen en kentallen op basis van persoonlijke mededelingen. Kentallen uit bronnen zijn kentallen die in een publiek beschikbare rapportages zijn opgenomen. Kentallen uit persoonlijke mededelingen betreffen kentallen (nog) nergens gerapporteerd zijn. Getallen over het gewicht KCA afval worden bijvoorbeeld uiteindelijk in dezelfde rapportage gerapporteerd als waar het recyclingpercentage metalen verpakkingen wordt voor gebruikt. Deze gewichten worden dan aan SKB gegeven voorafgaand aan de definitieve rapportage waarin deze kentallen beschikbaar komen.

2.2 Kentallen met bronvermelding

De volgende bronnen zijn gebruikt:

- RWS-rapportage "Afvalverwerking in Nederland, gegevens 201@"
-
- Etc.

3. Gewicht op de markt gebracht

Onderstaande tabel geeft de gewichten op de markt gebrachte metalen verpakkingen weer inclusief logistieke hulpmiddelen.

	Materiaalstroom	Kilogram per jaar op de markt
Metalen verpakkingen op de markt gebracht	aluminium	
	staal	
	onderdrempelige bedrijven	
Logistieke hulpmiddelen	fusten	
	gasflessen	
	glasbokken	
	IBC's frames	
	pails	
	rolcontainers	
	stalen vaten	0
Totaal metalen verpakkingen op de markt		0

4. Gewicht gerecyclede metalen verpakkingen

Onderstaande tabel geeft de gewichten gerecyclede metalen verpakkingen weer inclusief logistieke hulpmiddelen.

	Materiaalstroom	Kilogram per jaar van de markt	Recyclings-percentage	Kilogram metalen verpakkingen gerecycled
Brongescheiden metalen verpakkingen	Via bedrijven	0	100%	0
	Via gemeenten		100%	0
	Uit KCA	0	100%	0
	Uit ingezamelde verpakkingsglas	0	100%	0
	Direct via metaalhandelaren	0	100%	0
Metalen verpakkingen teruggewonnen uit restafval thermische verwerking	Restafval van bedrijven	0	#DIV/0!	#DIV/0!
	Huishoudelijk restafval			
Logistieke hulpmiddelen		0	100%	0
Totaal teruggewonnen metalen				#DIV/0!

5. Resultaat

In jaar 201@ is het recyclingpercentage voor metalen verpakking vastgesteld op @@%.

Tijdens het onderzoek naar het recyclingpercentage metalen verpakkingen zijn de volgende issues geconstateerd:

Deze hebben we consequenties voor de betrouwbaarheid van het resultaat:

-
-